

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2023-2025

Kuivaniemen päiväkoti

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan:

Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.

- Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta.
- Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

(Lähde: [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma | Opetushallitus \(oph.fi\)](#))

Tasa-arvo-lain (609/1986) tarkoitus on:

- estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvolaille ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa.
- Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.
- (Lähde: [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma | Opetushallitus \(oph.fi\)](#))

Iin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma:

- Iin kunnan inklusiivisessa toimintakulttuurissa edistetään osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa.
- Jokainen henkilöstön jäsen on tärkeä osa kasvatusyhteisöä. Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä.
- Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta.
- Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa.

lin kunnan varhaiskasvatussuunnitelma:

- Varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia.
- Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.

Iin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelma:

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria –

- Iin kunnan esiopetuksen toimintakulttuuri tukee avointa vuorovaikutusta ja yhteisöllisten toimintatapojen kehittymistä.
- Esiopetuksen toiminnassa näkyvät lapsiryhmässä edustettuna olevat kielet ja kulttuurit sekä uskonnot ja katsomukset.

Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan:

1. tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa
2. asetetaan kehittämiskohteita
3. laaditaan toimenpiteitä toimintakausille 2023-2025.

Nykytilan kartoitus:

- Olemme tehneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn henkilökunnalle ja kyselyn tulosten perusteella se toteutuu Kuivaniemen päiväkodilla hyvin.
- Olemme havainnoineet lapsiryhmää yhdessä työryhmän kanssa tasa-arvokompassia hyödyntäen ja esille nousi teemat
  - 1) pedagoginen toiminta
  - 2) asenteet ja vuorovaikutus

Yksikön kehittämiskohteet

- Pedagoginen toiminta
  - Henkilökunta ohjaa leikkejä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen
- Asenteet ja vuorovaikutus
  - Henkilökunnan nonverbaalinen vuorovaikutus on tasa-arvoista ja yhdenvertaista

Toimenpiteet

- PEDAGOGINEN TOIMINTA (LEIKKI)

- Kohtaamme lapset yksilöinä ja kannustetaan monipuolisiin leikkeihin
- Annetaan ideoita erilaisista roolimalleista lasten leikkeihin (esim. äidit voi korjata autoja ja isät käydä kauneushoitolassa)
- Kannustetaan roolileikeissä kokeilemaan eri rooleja ja ammatteja sukupuolesta riippumatta
- Jaamme lapsia eri leikkiryhmiin (esim. arpomalla)
- Ryhmää ohjatesamme käytämme lasten omia nimiä (ei tytöt/pojat ja pienet/isot)

- ASENTEET JA VUOROVAIKUTUS

- Huomioidaan jokainen lapsi tasavertaisesti iästä, sukupuolesta ja temperamentista riippumatta
- Syli, lohduttaminen
- Äänenkäyttö ja sävy
- Aikuisen antama huomio

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulut ja vastuut

TEEMA	MITÄ TAPAHTUU 2023-2024	VASTUU 2023-2024	MITÄ TAPAHTUU 2024-2025	VASTUU 2024-2025
Pedagoginen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittämis- ja suunnittelupäivät, iltapalaverit: avataan pedagogiikkaa, suunnitelmat ja sopimukset • Kehityskeskustelut • Jokainen työntekijä osallistuu vähintään yhteen organisaation ulkopuoliseen koulutukseen • Leikkipedagogiikan ja pienryhmäpedagogiikan aktiivinen kehittäminen (toimintasuunnitelmassa tarkemmin) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokaisella työntekijällä on vastuu oman ammatillisuuden kehittämisestä • Esihenkilön tehtävä on tukea ja kannustaa kehittämiseen ja kouluttautumiseen • Mentoriopettajan vahva pedagoginen tuki päiväkodilla • Veon vahva tuki päiväkodilla 		
Asenteet ja vuorovaikutus	<ul style="list-style-type: none"> • Vuorovaikutustaitojen kehittäminen • Liisa Ahosen koulutus tiimityöstä ja vuorovaikutuksesta 2/2024 • Kehityskeskustelut • Vuorovaikutuksen pelisäännöt • Työilmapiirin muokkaaminen positiiviseksi ja kannattelevaksi • Kasvattajat hallitsevat tunnesäätelyn töissä • Jokainen työntekijä pysähtyy tarkastelemaan omaa käyttäytymistään ja asennettaan • Työyhteisössä opetellaan antamaan työrauha toisille • Kuivaniemen päiväkodista tulee houkutteleva työpaikka • Osaamme asennoitua muutoksiin rakentavasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokaisella työntekijällä on vastuu omasta ammatillisuudesta ja käyttäytymisestä • Esihenkilö käy kehityskeskustelut jokaisen työntekijän kanssa, joissa tehdään erityinen suunnitelma omien vuorovaikutustaitojen ja tunnesäätelyn kehittämiseen • Esihenkilön tehtävä on huolehtia kiusaamisen ja epäasiallisen käyttäytymisen nollatoleranssista 	<ul style="list-style-type: none"> • Samuli Rannan koulutus 8/2024 	

Materiaalia

- [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)
- [Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksissa \(OPH\)](#)
- [Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)
- [Yhdenvertaisuuslaki](#)
- [Tasa-arvokompassi esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen](#)
- [Tasa-arvokompassi perusopetukseen](#)
- [Tasa-arvo toimintakulttuurin keskiöön materiaalipankki](#)
- [Koulu vailla vertaa –opas yhdenvertaisuussuunnitteluun](#)
- [Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perusopetuksessa ja päiväkodissa/Oulun yliopiston julkaisu](#)
- [KARVIN selvitys Tasa-arvo teoiksi ja todeksi](#)
- Nykytilan kartoitusta varten tutustu: [Unicefin kysely nuorille](#)